

Odbor obecní živnostenský úřad

Praktické rady - Jak postupovat při žádosti o živnostenské oprávnění

Živností je ve smyslu § 2 živnostenského zákona soustavná činnost provozovaná samostatně, vlastním jménem, na vlastní odpovědnost, za účelem dosažení zisku a za podmínek stanovených živnostenským zákonem. U živností volných nejsou zvláštní podmínky (tj. odborná způsobilost) provozování živnosti předepsány, podnikatel u těchto živností musí splňovat pouze všeobecné podmínky provozování živnosti.

Hlavním úkolem tohoto materiálu je začínajícím, ale i stávajícím podnikatelům, kteří hodlají zahájit nebo již provozují některou z činností, která je dle zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů, živností, poskytnout přehledným způsobem informaci o základních požadavcích, které právní předpisy stanoví pro zahájení, ale i pro průběh živnostenského podnikání.

2. Vstup do podnikání — fyzická osoba

2.1. Funkce CRM

Registrační povinnosti fyzické osoby, která zahajuje podnikatelskou činnost v režimu živnostenského zákona, je možno splnit na kterémkoliv obecním živnostenském úřadě, (centrálním registračním místě — CRM), jimiž jsou určené odbory v 227 obcích na území ČR.

Na CRM je možné prostřednictvím Jednotného registračního formuláře (JRF) učinit tyto registrace, resp. přihlášky do následujících evidencí:

Ve vztahu k živnostenskému úřadu:

- ohlášení živnosti
- žádost o koncesi

Ve vztahu k finančnímu úřadu:

- přihláška k registraci k dani z příjmů fyzických osob
- přihláška k registraci k dani z přidané hodnoty
- přihláška k dani z nemovitosti
- přihláška k dani silniční
- přihláška k registraci pro plátcovy pokladny
- přihláška k registraci — stálá provozovna
- přihláška k dani z příjmů jako plátcí: daně z příjmů ze závislé činnosti a funkčních požitků; daně z příjmů vybírané srážkou podle zvláštní sazby daně; zajišťující daň z příjmů

Ve vztahu k České správě sociálního zabezpečení:

- oznámení o zahájení samostatné výdělečné činnosti OSVČ
- přihláška k důchodovému a nemocenskému pojištění OSVČ

Ve vztahu k Úřadu práce:

- hlášení volného pracovního místa

Ve vztahu ke zdravotní pojišťovně:

- oznámení pojištěnce o zahájení samostatné výdělečné činnosti

2.2. Získání živnostenského oprávnění

2.2.1. Všeobecné a zvláštní podmínky provozování živnosti

K získání živnostenského oprávnění je zapotřebí splnit následující všeobecné podmínky provozování živnosti, kterými jsou:

- dosažení věku 18—ti let (předložení průkazu totožnosti)
- způsobilost k právním úkonům
- bezúhonnost — prokazuje se výpisem z evidence Rejstříku trestů, který si zajistí CRM (není —li zapotřebí doložit výpis z obdobné evidence z jiného státu)

U živností vyžadujících splnění zvláštních podmínek provozování živnosti (odbornou způsobilost) nutno doložit doklady prokazující odbornou způsobilost, tj. doklady o vzdělání, praxi, osvědčení, oprávnění, případně i autorizaci — podle druhu živnosti:

- řemeslné živnosti — odborná způsobilost dle § 21, § 22 živnostenského zákona
- vázané a koncesované živnosti — odborná způsobilost dle § 24 resp. § 27 a přílohy č. 2 a č. 3 živnostenského zákona
- některé koncesované živnosti navíc vyžadují předložení dokladů nutných k vydání souhlasu dalšího orgánu státní správy

Pokud ohlašovatel nespĺňuje sám podmínky odborné způsobilosti, může ustanovit odpovědného zástupce, který tyto podmínky splňuje. K ohlášení živnosti nebo žádosti o koncesi je pak v tomto případě nutné doložit souhlas odpovědného zástupce s ustanovením do funkce (dokument "Prohlášení odpovědného zástupce").

Liší—li se adresa místa podnikání od bydliště, je nutné doložit k ohlášení živnosti ještě doklad prokazující právní důvod pro užívání prostor, do nichž je umístěno místo podnikání (např. nájemní smlouvu, souhlas vlastníka nemovitosti apod.).

Dále je nutné zaplatit správní poplatek ve výši 1.000,— Kč při vstupu do živnostenského podnikání; 500,— Kč při podání dalšího ohlášení nebo další žádosti o koncesi; 50,— Kč navíc při využití služby kontaktního místa veřejné správy (Czech POINTu).

2.2.2. Vznik a prokazování práva provozovat živnost

Právo provozovat živnost vzniká:

- u ohlašovacích živností (pokud jsou doloženy všechny potřebné doklady a ohlášení je bez vady) dnem ohlášení živnosti živnostenskému úřadu (CRM)
- u ohlašovacích živností (pokud nejsou doloženy všechny potřebné doklady a ohlášení je vadné) živnostenský úřad vyzve k doložení chybějící dokladů ve stanovené lhůtě; pokud jsou vady podání odstraněny — oprávnění vzniká rovněž dnem ohlášení
- u koncesovaných živností vzniká právo provozovat živnost dnem nabytí právní moci rozhodnutí o udělení koncese

Podnikatel prokazuje své živnostenské oprávnění:

- výpisem ze živnostenského rejstříku
- do vydání výpisu stejnopisem ohlášení s prokázaným doručením živnostenskému úřadu, a to i prostřednictvím kontaktního místa veřejné správy (viz bod 2.3.) nebo pravomocným rozhodnutím o udělení koncese

2.2.3. Zahraniční fyzická osoba (fyzická osoba s bydlištěm mimo území ČR)

U zahraniční fyzické osoby je odlišně upraveno dokladování bezúhonnosti, a to následovně:

- státní příslušník členského státu Evropské unie včetně státního příslušníka jiného smluvního státu Dohody o Evropském hospodářském prostoru, občana Švýcarské konfederace, jejich rodinných příslušníků, státní příslušník třetí země, kterému bylo členským státem přiznáno postavení dlouhodobě pobývajícího rezidenta a jejich rodinných příslušníků, kterým byl na území České republiky povolen dlouhodobý pobyt, dokládá bezúhonnost výpisem z evidence trestů ze země, jejímž je státním příslušníkem nebo z členského státu posledního pobytu (nevydává—li tento stát výpis z evidence trestů, pak čestné prohlášení učiněné u notáře nebo jiného orgánu těchto států), tyto doklady nesmí být starší 3 měsíců
- občan z tzv. třetích států dokládá bezúhonnost výpisem z evidence trestů nebo odpovídajícími doklady vydanými státem, jehož je občanem (nevydává—li tento stát výpis z evidence trestů, pak čestné prohlášení učiněné u notáře nebo jiného orgánu státu, jehož je občanem nebo státu posledního pobytu), tyto doklady nesmí být starší 3 měsíců.
- dále je občan z tzv. třetích států povinen doložit rovněž doklad prokazující udělení víza k pobytu nad 90 dnů nebo povolení k dlouhodobému pobytu na území ČR

U zahraniční fyzické osoby (státního příslušníka "třetí země") je odlišně upraven i vznik práva provozovat živnost, které vzniká dnem zápisu do obchodního rejstříku.

Za první zápis podnikatele do obchodního rejstříku je stanoven soudní poplatek ve výši 5.000,— Kč (viz položka 8 zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů).

O zápis do obchodního rejstříku požádá zahraniční fyzická osoba příslušný rejstříkový soud (soud, v jehož územní obvodu je umístěno její místo podnikání nebo její organizační složka podniku).

Lhůta k podání návrhu na zápis do obchodního rejstříku — nejpozději do 90 dnů ode dne obdržení potvrzení o splnění podmínek pro provozování živnosti (výpisu ze živnostenského rejstříku).

2.3. Funkce Czech POINTu

Podání vůči živnostenskému úřadu a dalším úřadům dle bodu 2.1. lze učinit (zaslat) rovněž prostřednictvím kontaktního místa veřejné správy, tzv. Czech POINT.

3. Vstup do podnikání — právnická osoba

3.1. Založení společnosti

Hodlá—li fyzická osoba, resp. více těchto osob podnikat jako právnická osoba, je nutné nejprve tuto právnickou osobu založit (např. společenskou smlouvou nebo jiným zakladatelským dokumentem). Nejběžnějším typem právnické osoby podnikající v režimu živnostenského zákona je obchodní společnost (společnost s ručením omezeným, akciová společnost, veřejná obchodní společnost, komanditní společnost), případně družstvo. Zakládání těchto právnických osob je upraveno v zákoně č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, ve znění pozdějších předpisů.

Společnost se zakládá společenskou smlouvou podepsanou všemi zakladateli nebo zakladatelskou smlouvou, případně zakladatelskou listinou, připouští—li obchodní zákoník, aby společnost založil jediný zakladatel (akciová společnost, společnost s ručením omezeným). Pravost podpisů zakladatelů musí být úředně ověřena. Společenská smlouva společnosti s ručením omezeným a zakladatelská smlouva akciové společnosti musí mít formu notářského zápisu. Rovněž zakladatelská listina musí mít formu notářského zápisu.

Notářské poplatky jsou uvedeny ve vyhlášce č. 196/2001 Sb., o odměnách a náhradách notářů a správců dědictví, ve znění pozdějších předpisů. Je—li předmětem úkonu založení obchodní

společnosti nebo družstva nebo osvědčení těchto právních skutečností, považuje se za tarifní hodnotu u obchodní společnosti základní kapitál a u družstva zapisovaný základní kapitál. Z této tarifní hodnoty se pak odvíjí výše notářského poplatku (viz oddíl I vyhlášky — odměna notáře podle tarifní hodnoty).

3.2. Funkce CRM

Registrační povinnosti právnické osoby, která zahajuje podnikatelskou činnost v režimu živnostenského zákona, je možno splnit na kterémkoliv obecním živnostenském úřadě (centrálním registračním místě — CRM), jimiž jsou určené odbory v 227 obcích na území ČR.

Na CRM je možné prostřednictvím Jednotného registračního formuláře (JRF) učinit tyto registrace, resp. přihlášky do následujících evidencí:

Ve vztahu k živnostenskému úřadu:

- ohlášení živnosti
- žádost o koncesi

Ve vztahu k finančnímu úřadu:

- přihláška k registraci k dani z příjmů právnických osob
- přihláška k registraci k dani z přidané hodnoty
- přihláška k dani z nemovitosti
- přihláška k dani silniční
- přihláška k registraci pro plátcovy pokladny
- přihláška k registraci — stálá provozovna
- přihláška k dani z příjmů jako plátcí: daně z příjmů ze závislé činnosti a funkčních požitků; daně z příjmů vybírané srážkou podle zvláštní sazby daně; zajišťující daň z příjmů

Ve vztahu k Úřadu práce:

- hlášení volného pracovního místa

3.3. Získání živnostenského oprávnění

3.3.1. Podmínky pro získání živnostenského oprávnění:

- společenská smlouva, zakladatelská smlouva nebo zakladatelská listina
- doklad prokazující právní důvod pro užívání prostor, do nichž je umístěno sídlo (např. nájemní smlouva, souhlas vlastníka nemovitosti apod.)

U živností, u nichž se vyžaduje prokázání odborné způsobilosti (řemeslné, vázané, koncesované), je právnická osoba povinna ustanovit odpovědného zástupce, který musí vždy splňovat jak všeobecné (viz bod 2.2.1), tak i zvláštní podmínky provozování živnosti. Podmínka odborné způsobilosti se prokazuje předložením dokladů o vzdělání, praxi, osvědčení, oprávnění, případně i autorizaci — podle druhu živnosti:

- řemeslné živnosti — odborná způsobilost dle § 21, § 22 živnostenského zákona
- vázané a koncesované živnosti — odborná způsobilost dle § 24 resp. § 27 a přílohy č. 2 a č. 3 živnostenského zákona
- některé koncesované živnosti navíc vyžadují předložení dokladů nutných k vydání souhlasu orgánu státní správy

K ohlášení živnosti nebo žádosti o koncesi je nutné doložit souhlas odpovědného zástupce s ustanovením do funkce (dokument "Prohlášení odpovědného zástupce").

Dále je nutné zaplatit správní poplatek ve výši 1.000,— Kč při vstupu do živnostenského podnikání; 500,— Kč při podání dalšího ohlášení nebo další žádosti o koncesi; 50,— Kč navíc při využití služby kontaktního místa veřejné správy (Czech POINTu).

3.3.2. Vznik a prokazování práva provozovat živnost

Právníkům osobám, které se povinně zapisují do obchodního rejstříku (obchodní společnosti, družstva), vzniká právo provozovat živnost dnem zápisu do tohoto rejstříku. O zápis do obchodního rejstříku požádá právnická osoba příslušný rejstříkový soud (soud, v jehož územní obvodu je umístěno sídlo společnosti).

Za první zápis podnikatele do obchodního rejstříku je stanoven soudní poplatek ve výši 5.000,— Kč (viz položka 8 zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů).

Lhůta k podání návrhu na zápis do obchodního rejstříku — nejpozději do 90 dnů ode dne obdržení potvrzení o splnění podmínek pro provozování živnosti (výpisu ze živnostenského rejstříku).

Podnikatel prokazuje své živnostenské oprávnění:

- výpisem ze živnostenského rejstříku
- do vydání výpisu stejnopisem ohlášení s prokázaným doručením živnostenskému úřadu, a to i prostřednictvím kontaktního místa veřejné správy (viz bod 2.3.) nebo pravomocným rozhodnutím o udělení koncese

3.3.3. Zahraniční právnická osoba (právnická osoba, která nemá sídlo na území ČR)

Zahraniční právnická osoba zřizuje na území ČR organizační složku podniku, jejímž prostřednictvím podniká.

Odlišná úprava dokladů předkládaných zahraniční právnickou osobu od obecné úpravy pro českou právnickou osobu:

- právnická osoba, která nemá sídlo, ústřední správu nebo hlavní místo své podnikatelské činnosti v členském státě Evropské unie (nebo v jiném smluvním státě Dohody o Evropském hospodářském prostoru nebo na území Švýcarské konfederace), je povinna doložit výpis z obchodního či obdobného rejstříku vedeného ve státě sídla (tento doklad nesmí být starší 3 měsíců) a rovněž doklad o provozování podniku v zahraničí.
- právnická osoba, která má sídlo, ústřední správu nebo hlavní místo své podnikatelské činnosti v členském státě Evropské unie (nebo v jiném smluvním státě Dohody o Evropském hospodářském prostoru nebo na území Švýcarské konfederace), je povinna doložit pouze výpis z obchodního či obdobného rejstříku vedeného ve státě sídla (tento doklad nesmí být starší 3 měsíců)

Zahraničním právnickým osobám vzniká právo provozovat živnost dnem zápisu organizační složky jejich podniku do obchodního rejstříku. O zápis do tohoto rejstříku požádá právnická osoba příslušný rejstříkový soud (soud, v jehož územním obvodu je umístěna organizační složka podniku).

Lhůta k podání návrhu na zápis do obchodního rejstříku — nejpozději do 90 dnů ode dne obdržení potvrzení o splnění podmínek pro provozování živnosti (výpisu ze živnostenského rejstříku).

3.4. Funkce Czech POINTu

Podání vůči živnostenskému úřadu a dalším úřadům dle bodu 2.1. lze učinit (zaslat) rovněž prostřednictvím kontaktního místa veřejné správy, tzv. Czech POINT.

4. Další informace k plnění některých povinností v souvislosti s podnikáním

4.1. Oznámení změn v průběhu podnikání

Podnikající fyzická i právnická osoba je povinna v průběhu podnikání oznamovat změny svých údajů jak živnostenskému, tak i dalším úřadům. Oznámení dalším úřadům může učinit na CRM spolu s oznámením změn podle živnostenského zákona.

Změny údajů je podnikatel povinen ohlásit do 15 dnů ode dne vzniku změn.

Povinnost podnikatele oznámit přerušení provozování živnosti se vztahuje pouze na přerušení, které je delší 6 měsíců. Pokud dojde k pokračování v provozování živnosti před uplynutím doby, na kterou bylo provozování živnosti přerušeno, je podnikatel povinen toto předem oznámit živnostenskému úřadu.

4.2. Provozovny

Povinnosti při zřízení provozoven:

- oznámit zahájení a ukončení provozování živnosti v provozovně předem živnostenskému úřadu (neplatí u provozoven uvedených v ohlášení nebo v žádosti o koncesi, u automatů a mobilních provozoven)
- zajistit způsobilost provozovny pro provozování živnosti (např. kolaudační rozhodnutí)
- označit řádně provozovnu (§ 17 živnostenského zákona)
- ustanovit osobu odpovědnou za činnost provozovny
- zajistit osobu se znalostí českého (slovenského) jazyka v provozovnách, kde dochází k prodeji zboží, poskytování služeb spotřebitelům
- na žádost živnostenského úřadu prokázat vlastnické nebo užívací právo k provozovně (neplatí u mobilní provozovny a u automatů)
- u mobilních provozoven na žádost živnostenského úřadu prokázat oprávněnost umístění provozovny
- vydat na žádost zákazníka doklady o prodeji zboží a o poskytnutí služby
- zajistit, aby v provozovně byly k dispozici doklady prokazující způsob nabytí zboží nebo materiálu
- dodržovat povinnosti stanovené živnostenským zákonem u použitého zboží nebo zboží bez dokladu nabytí (nákup, přijímání do zástavy, zprostředkování nákupu či přijmutí do zástavy) — zejména se týká provozu zastaváren a bazarů

Dále musí být splněny specifické povinnosti při zřízení provozoven u některých živností, např. koncesovaná živnost "Vedení spisovny" — schválení provozovny příslušným státním oblastním archivem.

4.3. Založení účtu

Podnikatel není povinen si zřizovat účet, ale z hlediska platebního styku s obchodními partnery i s příslušnými státními orgány je to pro něj vhodnější. Zároveň je však zákonem č. 254/2004 Sb., o omezení plateb v hotovosti, ve znění pozdějších předpisů, upravena povinnost provádět zákonem stanovené platby bezhotovostně.

Pokud se podnikatel rozhodne účet zřídit, požadují banky obvykle předložení těchto dokladů:

U fyzické osoby:

- průkaz totožnosti

- doklad opravňující k podnikatelské činnosti
- pokud je zapsána v obchodním rejstříku, předkládá také výpis z obchodního rejstříku

U právnické osoby

- průkaz totožnosti osob, které mohou jednat za společnost (účet může založit jednatel společnosti uvedený v zakladatelské smlouvě či listině)
- výpis z obchodního rejstříku
- doklad opravňující k podnikatelské činnosti
- doklady osvědčující vznik resp. existenci právnické osoby a aktuální způsob jednání statutárního orgánu

4.4. Základní informace o registračních povinnostech podnikatele vyplývajících ze zvláštních právních předpisů -

- podrobné informace získáte na www.mpo.cz v sekci Podpora podnikání.

Veškeré podrobnější informace o podnikání získáte na internetové adrese – www.portal.gov.cz – odkaz Podnikatel – podnikatelská činnost

• nebo na adrese www.mpo.cz/radce – pro – podnikatele.

Další - informace:

• **Na stránkách Města - CRM – jednotný registrační formulář -**

Cesta: Městský úřad – odbory MěÚ – obecní živnostenský úřad – dokumenty odboru

Přímo: <http://www.turnov.cz/radnice/meu/ozu/doc/doc.htm> – zde jsou umístěny všechny dokumenty z Obecního živnostenského úřadu.

Potřebujete se k věci dozvědět víc?

Můžete se obrátit přímo:

– na zdejší obecní živnostenský úřad – centrální registrační místo (CRM)

– na adrese Skálova ulice čp. 72, Turnov, v 1. poschodí (prostory po VZP).